НАЧАЛОТО НА ЧОВЕШКАТА НАУКА ИЛИ ЗА ЕЗИЧЕСКИТЕ ПРОТОТИПИ НА САТАНАТА, ЛУЦИФЕР И АНТИХРИСТА

Автор: Валентин Йорданов

Трите образа на злото, сътворени от езическата демонология, били доразвити от християнската църква през периода на нейното утвърждаване в късноантичното и ранносредновековното обществено съзнание. До днес обаче няма яснота кои божествени персонажи са послужили за прототипи на тези негативни олицетворения. Съществуващите още в античността представи, както и съвременните хипотези, най-често ни отклоняват от историческата истина.

Да вземем за пример *Луцифер*. В античен *Рим Луцифер* погрешно е смятан за син на звездата Аврора (планетата Венера), може би умишлено – с цел запазване на неговата тайна. Латинският антропоним Lucifer означава „Правещ светлина“. За гръцки аналог на *Луцифер* е възприет Φώσφορος (*Фосфорос*: „Носещ светлина“) – синът на Εωσφόρος (*Еосфорос*: „Утринна звезда/светлина“), т.е. богинята на зората *Еос* (римската Аврора или българската Зорница). По вавилонската традиция *Утринната звезда* (Зорница) се появява сутрин на източния хоризонт, за да роди *Изгряващото слънце* (Фосфорос).

В *Египет* посредством същия митологичен сюжет е обясняван *хелиакалният изгрев* през първия ден на *Сотическата година*, когато богиня Изида, превъплътена в звездата *Сотис* (*Сириус*), ражда в утринното небе своя син-слънце *Хор*. Ако обаче повдигнем булото на тайната на *Луцифер*, ще разберем, че той няма нищо общо с *Фосфорос*. Звездната ипостаза на *Луцифер* (Меркурий Луг/Луц или Хермес) е планетата *Меркурий*, а на *Фосфорос* – слънцето. Майка на *Фосфорос* е *Еосфорос*, с ипостаза планетата *Венера*, а майка на *Меркурий Луг/Хермес – Мая Атлантида*.

В Стария завет, в юдейски, еврейски, апокрифни и други текстове, *Луцифер* се описва като верен слуга на *Бог*, стоящ до трона му. В един момент обаче *Луцифер* се разбунтувал и *Бог* го низвергнал от небето. Така светлият божи ангел се превърнал в паднал ангел или тъмен демон, който започнал да тласка хората към подчинение на *Сатаната*.

Настоящата статия има за цел да даде отговор на въпроса кои са трите богове, които по време на *Златния век* на Кронос и Зевс са участвали в строежа на земната цивилизация, но в следващите епохи политико-религиозните промени ги низвели до най-коварните врагове на човека.

Как се е стигнало до такова изкривяване на информацията, довело до днешната наша неосведоменост за древността?

Проблемът на хилядолетното знание е неговото огромно напластяване, опорочено, профанизирано и объркано, първо, заради *нетрайността на носителите на информация* – метал, камък, кожа, папирус, второ, заради *динамиката на древните езици и писмена*. Нетрайните носители водят до многократно възпроизвеждане (преписване) на текстовете. От друга страна географското диференциране на човешките общности и разделението на езиците предпоставило етнически войни, грабежи, рушене на културни паметници, палежи на библиотеки. Първа жертва по правило ставала жреческата общност – носител на етническата памет и пазител на древното знание и писмо.

Когато войната отминела и книжовниците на победителя откриели някои древни книги на победения, оцелели по чудо в пожарите, оказвало се, че няма кой да разчете тези книги, че знанието в тях е изгубено безвъзвратно.

Великото дело на боговете трябвало да бъде изтрито от страниците на историята и да мине в езотеричната зона на митологията. Хората лесно „забравили“ кой ги е създал като раса и постепенно започнали да вярват, че божествените постижения – култов ритуал, писменост, наука, архитектура (храмово и градско строителство), земеделие, скотовъдство и др. – са човешко дело.

Погледнете етническата карта на света. Колко от старите народи са изчезнали (поголовно изтребени) и колко архаични езици са мъртви?! Тук би могло да се изведе още едно правило: дивият погубва цивилизования, варваринът – културния, безскрупулният – моралния, злият – добрия. Примери: геноцидът срещу културните паметници на *Египет* от страна на персите (VI-Vв. пр.Хр.), гърците (IV-VII в.) и арабите (VII в. и след това); „треската за злато“ на испанските конкистадори в *Мексико* и *Перу*, избиването на жреците и ограбването на храмовете на маите и инките (XV-XVI в.); поголовното изтребване на племето пруси от тамплиерите (XIII в.) и пр. Особено знаков геноцид е този срещу племето Уру – божествени потомци, – обитатели на тръстиковите острови в езерото *Титикака*: те били принесени в жертва в собствените им храмове, посветени на бога-слънце Инти.

Как биха могли да се защитят от злото божествените потомци – светли градивни личности, извисени души, – които живеели в хармония с природата и помежду си, по нормите на хуманността, алтруизма и емпатията? Не са могли.

Те ни сътвориха с любов и ни учеха на любов: към себеподобните, към природата – жива и нежива, и дори към Космоса, от който *Творецът*, *Светият дух*, е спуснал към нас частица от себе си – искра нетленна.

Но ние не отвърнахме на създателите си със синовна любов. Ние не обичаме себеподобните. Ние отравяме земната природа, която поддържа живи

телата ни. Ние нехаем как ни влияят планетите и звездите, камо ли да ги гледаме и да мислим за тях с възхита и любов, и да вярваме в постоянството им да посредничат за здраво и надеждно прераждане на душите ни.

Нали Хермес Трисмегист ни учи: „Каквото горе, това и долу!“ В симетричната хармония между Небето и Земята, между хората – духове в земно тяло – и небесните духове, двете страни си влияят взаимно: както звездите на хората, така и хората на звездите. Не бива да нарушаваме равновесието, защото това ще доведе Вселенската система до разпад и гибел. Ако всеки един от нас не вярва в своята индивидуална сила, нека не подценяваме обединената сила на обществото: дори една човешка душа да няма достатъчен енергиен импулс, все пак на планетата ни живеят десет милиарда души.

Заради невярата в своите възможности ние сриваме естествения кръговрат на душите. Те стават все по-слаби, а телата ни все по-груби. Потъваме в материята, не търсим духовни изяви в безбрежното поле на изкуствата и науките, изпадаме до положението да мислим само за пари, облекло и храна. Богатите се борят за власт и предмети на лукса, а бедните стигат дъното, търсейки единствено храна и топлина – крайните нужди на биологичното тяло. И двете категории хора са подвластни на материята.

Каква е перспективата, ако продължим да следваме пътя на инволюцията? Мрачна. Упадък на нашата цивилизация, изгубване качествата на расата ни, дарени нам щедро от *Създателя*. Ще се превърнем в още един деградирал хуманоиден вид, който ще допълни семейство Hominidae (Човекоподобни маймуни).

Това ли искаше за човеците и проповядваше в притчите си Исус Христос, поредният божи син, който се жертва за доброто на света? За това ли се бореха учениците на Исус – Петър и Павел? За това ли страдаха хилядите християни-мъченици? За да могат неколцина гръцки владици, овладели чрез коварство църквата на *Византия*, да въведат църковен канон, чрез който на практика се извършва подмяна на Христовото учение?

Християнството е въведено за държавна религия от основателя на *Византия*, императора-тракиец Константин Велики (306-337 г.; **сн. 1**). Посредством своя *Милански едикт* от 313 г. за равнопоставеност на всички култове в империята, той мъдро прекратил религиозните раздори. Тази политика е продължена от неговите наследници.

Снимка 1. Константин Велики и майка му Елена, прегърнали троен християнски кръст. Стенопис от XIV в. в черквата „Св. Георги Победоносец“ на едноименния манастир над с. *Кремиковци, Софийско*. Фото автора.

Обаче първият грък, седнал на византийския престол – Теодосий I (379-395 г.), – саботирал градивното развитие на християнската държава от Константинов тип. Инспирираният от Теодосий *Втори вселенски събор в Константинопол* през 381 г. взел решение за даване на първенство на Цариградския епископ пред другите епископи в империята, както и за преследване на християнските течения и на ересите, несъгласни и противоречащи на оформящия се християнски ортодокс в неговата прогръцка форма. Задкулисната идея била налагане на гръцко културно превъзходство и влияние, посредством формални средства – език, писмо, книжнина – над съседните етноси (траки, българи, египтяни и др.), въпреки тяхната древност и самобитна култура. /**Д-р Ганчо Ценов.** Кроватова България и покръстването на българите.Трето издание. С., Изд. Хелиопол, 2004, с. 78-145/.

През 391-392 г., в изпълнение забранителна заповед на императора на *Изтока* и *Запада* Теодосий, римските и византийските центуриони затворили езическите храмове в *Рим*, *Тракия*, *Елада*, *Анатолия*, *Леванта* и *Египет*. Прогонили жреците и избили съпротивляващите се; за упражняващите езическия култ императорският едикт предвиждал смъртно наказание. Вървящите с войската групи от християни, следвани от мародери, разрушили храмовете, натрошили прекрасните антични статуи, ограбили култовия инвентар, изгорили свещените книги. Ще посочим най-величествените храмове, погубени от безумната тълпа: храмовете на Веста и на Юпитер в *Рим*; *Партенона* в *Атина*,

светилището на Аполон в *Делфи* и храма на Зевс в *Олимпия*, *Елада*; храма на Артемида в *Ефес*, *Анатолия* – тук е изгорена и библиотеката; храмовете на Зевс, Атина и Хермес в *Баалбек*, *Ливан* (**сн. 2, 3**); *Серапеумът* в *Александрия*, *Египет*, заедно с прилежащата *Академия* и *Библиотека* – тук са изгорени стотици хиляди папируси, преписи на древни книги не само от *Египет*, но и от *Месопотамия*, *Индия* и други части на света. Така било погубено знанието за началото на цивилизацията!

Снимка 2. Руините на *Храма на Слънцето* в *Баалбек*, *Ливан*.

Снимка 3. Блок, с тегло над 1000 тона, изоставен в древната кариера край *Баалбек*.

След време страстите се уталожили. Християнските попове, новите господари на вярата, трябвало да поемат верските дела. По примера на езическите храмови комплекси, църквата станала попечител на науките и изкуствата. Част (оцелелите в погрома) от *четиридесет и двете книги на Хермес/Тот*, *съдържащи системата на научното знание*, легнали в основата на християнската наука. Ала знанието, разработено и синтезирано по съвършен начин от Хермес Трисмегист, се оказало несмилаемо за шаблонираните умове на книжниците-черноризци. Особено непонятно било то в езотеричните му аспекти, преплетени с по-достъпните за ума материално-количествените величини и обяснения. Именно на материалната част от знанието преднамерено е дадено предимство: природните дисциплини не претърпяли кой знае какви ограничения в развитието си, докато *хуманитарните били цензурирали по въпросите на сакралността, човешката личност и психология*.

Разбира се езическата езотерика трябвало да бъде отстранена главно заради нетърпимия ѝ антагонизъм с духовната доктрина на християнството – монотеизма. Ще дадем пример с *Херметичната дисциплина астрология*.

В продължение на хиляди години специална подкаста на жреческото съсловие наблюдавала планетите и съзвездията на небесния свод. Календарът бил съставен на база времевото измерване на цикличните орбитални движения на слънцето и планетите по звездната карта. Сводът бил разделен на дванадесет дома или зодиакални знака, които съобразно временно-пространствения континиум, влияят върху хората и събитията на земята. Хермес/Тот успял да систематизира в своя „учебник“ по астрология това огромно и сложно знание, събрано може би за цели 52 000 години.

Във философски план християнският монотеизъм брутално отричал идеята за древния божествен пантеон, съставен от седем богове-планети. Нямало как да се изучават звездите и планетите, които са ипостази и носят имената на основните езически богове: Слънцето – на бог Дионис/Хор/Митра (Sol Invictus); Луната – на богиня Селена/Луна; планетата Марс – на бог Арес/Марс; планетата Меркурий – на бог Хермес/Меркурий; планетата Юпитер – на бог Зевс/Юпитер; планетата Венера – на богиня Афродита/Венера/Ищар; планетата Сатурн – на бог Кронос/Сатурн. Главната звезда Сириус/Сотис съответствала на богиня Изида (Хатор), майката на Хор.

Антропоморфните божества трябвало да бъдат забравени завинаги, изключая техните рогати зооморфни превъплъщения – бикове, овни и козли. Последните придавали страховит вид на *Сатаната*, *Луцифер* и *Антихриста* – образи, с които църквата плашела населението. Така астрологичното знание потънало в дълбоките тайни на окултността. *Светата инквизиция* изгаряла на кладите практикуващите го „вещици“: за назидание на онези, които питаели естествен стремеж към душевна свобода.

Ето защо едва през XV-XVII век Николай Коперник и Галилео Галилей, в спор с инквизиторите, „открили“ *Слънчевата система* и съставящите я планети. Дори в съвремието ни астрологията не е наука, за разлика от „точната наука“ астрономия.

Освен това в античния свят *дните на седмицата* също носели имената на седемте богове и техните планетни ипостази. За да се забравят боговете

от езическия пантеон, наложило се неделята да бъде преименувана от „Ден на Слънцето“ в „Ден на господаря/господа“ (т.е. на Исус Христос), а останалите дни просто да се номерират: първи, втори, трети и пр. Ще илюстрираме чрез промяната в *Рим*, от езическо към християнско название на деня: Solis dies („Ден на Слънцето“) станал Dies Domenica („Ден на Господ“); Lunae dies („Ден на Луната“) – Prima feria („Пръв празник“); Martis dies („Ден на Марс“) – Secunda feria („Втори празник“); Mercurii dies („Ден на Меркурий“) – Tertia feria („Трети празник“); Iovis dies („Ден на Йови/Юпитер“) – Quarta feria („Четвърти празник“); Veneris dies („Ден на Венера“) – Quinta feria („Пети празник“); Saturni dies („Ден на Сатурн“) – Sabbatio dies („Ден на Саббат“ или „Събота“). Единствено за последния ден се е запазило елинистическото име *Сабазий* на бог *Дионис/Хор*.

Във *Византия* и *България* също била наложена поредна номерация на дните. Трябва да се отбележи, че европейските народи, подвластни на *Рим* и на Римо-католическата църква (готи, гали, франки, келти, англо-сакси и др), не възприели тази промяна и запазили езическите названия на дните. /**Д-р Ганчо Ценов.** Произходът на българите и началото на българската държава и българската църква. Трето издание. С., Изд. Хелиопол, 2005, с. 322-333/.

Друг подходящ пример за пренебрегване на древното знание е медицинската наука. Тук няма да навлизаме в подробности, само ще посочим че за разлика от древната фармация, която правела лекарства от естествени билки, днешните фармацевтични компании произвеждат лекарства, синтезирани от химически препарати. Последните са насочени към лечение на определено заболяване или орган, за сметка обаче на останалите органи и на целия организъм, които биват отравяни. Накратко казано, съвременната медицина има три основни гряха: бори се със симптомите на болестта, а не с нейния причинител; лекува орган или част от тялото, а не цялото тяло; използва хирургията неоснователно много. Холистичната медицина прави точно обратното.

И така, прототип на *Сатаната* е владетелят на *Долната земя*, царството на сенките, тъмнината и смъртта – *Хадес/Сет* (**сн. 4**). Името *Сатана* произхожда от египетското име на бога *Сет*. От трако-гръцкото му име *Хадес*, *Адес* или вавилонското *Адад* произлиза думата *Ад*. В „Книга на мъртвите“ *Ат* е земята, населявана от хората, а *Дуат* – небесните селения на душите. От египетското му име *Себек* произлиза арабското име на дявола *Шебек* или *Шейтан*. Идентично със *Сатана* е финикийското му име *Танат/Танас* (гръцката форма на това име е *Танатос*). Латинското му име *Плутон* разкрива неговата материално-упадъчна същност на почитател на златото, парите, богатството, разкоша – измамните земни блага, които отдалечават от духовността.

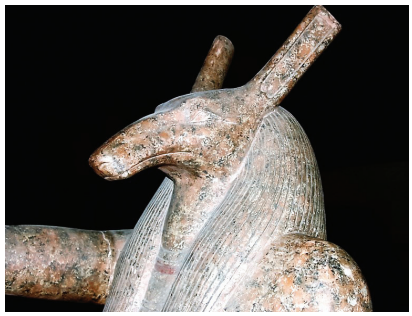

Снимка 4. Статуя на бог *Сет* в човешко тяло и с глава на **тръбозъб**. Червен гранит. Музей в Кайро, Египет.

Зооморфните образи на *Хадес/Сет* – на животни, които се крият в земята или под водата – подчертават неговата хтонична същност: змията *Усой*, скорпиона, крокодила *Себек/Собек* (**сн. 5**), хипопотама, глигана, африканския тръбозъб (*Orycteropusafer*). Гледайки нощното небе, древните вярвали, че ако скорпионът, т.е. едноименното съзвездие, ужили с отровата си божествените персонажи от съседните съзвездия, например ловеца от съзвездието *Орион*, с това ще настъпи краят на Вселената.

Снимка 5. *Хадес/Сет*, в ипостазата му на *Себек/Собек* (маскиран с крокодилска глава). След убийството на брат си *Зевс/Озирис, Сет* се провъзгласил за владетел на *Горен* и *Долен Египет,* затова тази статуетка го изобразява с *двойната корона*.

В реален исторически план *Сет* управлявал *Долната земя*, т.е. *Северен Египет*, където боговете и сетне фараоните погребвали мъртвите. Мумифицираните тела били отнасяни в долина край град *Мемфис*, наречена *Елисейски полета*, *Полята на блажените* или *Ахерусия*.

В мита за слизането на Орфей в подземното царство на Хадес, пазено от триглавото куче Цербер, се твърди, че пътят на душите към него започвал с прекосяване на река *Стикс* в „прогнилата лодка“ на *Харон. /***Н. А. Кун.** Старогръцки легенди и митове. С., 1967, с.197-200/. Не става ясно, че това подземно царство всъщност е владяният от Хадес/Сет *Долен Египет*, а р. *Стикс* е *Нил*.

Диодор Сицилийски (~90~30 г. пр.Хр.), който е творил в библиотеката на *египетска Александрия*, разказва как гръцките митове за „подземното царство“ са просто една фантазна преработка на действащия дори по негово време „египетски погребален ритуал“ на р. *Нил* (*Стикс*) край гр. *Мемфис*:

„... Орфей например донесъл [в *Елада* – б. В.Й.] **повечето мистерии, оргиите, свързани с неговото скитане и разказа за преживяванията си в отвъдното...** [к. В.Й.]. Наказанията на грешниците в отвъдното, Полята на блажените и измислените представи, на които вярват мнозина, са подражание на египетския погребален ритуал. Например Хермес, Водачът на души [*Психопомпос* – б. В.Й.], според древната египетска традиция докарва тялото на Апис до едно място и го предава на човек, който носи маска на Цербер. **След като Орфей въвел това при гърците, Омир в съгласие с него казва** [к. В.Й.]:

... Минаха покрай вълни океански, край Белия камък,
близо до Сънни полета, а после край Слънчеви порти
плаваха; стигнаха бързо поля с асфодели обрасли,
дето живеят душите, които са сенки на мъртви.

Той говори за реката Океан, защото египтяните на своя език наричат Нил Океан, Слънчевите порти е град Хелиопол, а се споменават полята, митичния дом на покойниците, защото до езерото има място, наречено Ахерусия, близо до Мемфис, а около него има прекрасни поля, с блатиста почва и обрасли с лотос и тръстика. Заради това и се казва, че мъртвите живеят по тези места, тъй като повечето и най-големите египетски гробници се намират там, а мъртвите биват пренасяни както през реката, така и през Ахерусийското езеро, а телата им се полагат в гробниците, които са там.

Също и много от другите неща, които елините разправят за отвъдното, съвпадат с това, което и сега се случва в Египет; защото лодката, която пренася телата, се нарича *барис*, на лодкаря се дават пари [*Харонов обол* – б. В.Й.], **а самият лодкар се нарича на местния език *харон*** [к. В.Й.]**.** Близо до тези места, казват, има и „сенки“, което е светилище на Хеката, порти на Кокит и Лета, опасани с бронзови ленти. Има и още едни порти на Истината, а близо до тях – статуя без глава на Справедливостта.“ /**Историческа библиотека**, I, 96; вж. и I, 92/.

По Диодоровия текст, за да стигне до свещената долина, процесията с мумията трябвало да преодолее река *Нил* (*Океан*) на ладия, управлявана от лодкар, наричан нарицателно *харон*. В трако-гръцкия мит реката е назована с

древното ѝ име *Стикс*, а лодкарят – с лично име *Харон*. Ха-Ра-Он, т.е. „Великият Ра – Слънцето“ в египетската традиция е небесният лодкар и пазителят на *небесната порта* към *Аменти*.

Зоната на гробниците на телата е смятана за *земния Аменти – скрито място*, *убежище на Ка* (астралните двойници) и *Ба* (душите, блуждаещи около тялото до 40-я ден). Там душите се представяли със земните си дела пред съда на *Озирис* (*Зевс-Амон*) и *Анубис*. От името *Амон/Амен* е дошло названието *Аменти*, тъй като *Амон* се явява господарят на зоната. Когато душите излезели от състоянието си на телесна съпричастност, означавано с термина *Ба*, и преминели в свободното си състояние *Ху*, те можели да отлетят към *небесния Аменти*, където да се пречистят и подготвят за прераждане. /**Книга на мъртвите на древните египтяни.** Второ преработено издание на български език. Превод в стихове от френски език Йордан Ватев. С., Изд. Хелиопол, 1994, глави 1, 4, 8, 9, 13, 18, 26 и др./.

Хадес/Сет се е сдобил със зловещия си образ още в епохата на боговете, не само защото управлявал царството на сенките, а защото погубил собствения си брат *Зевс/Озирис* по особено жесток и подъл начин. Подлъгал го на шега да легне в един красиво изработен саркофаг, запечатал го със смола и *Озирис* се задушил. Сетне разрязал тялото му на 14 части, които разхвърлял на различни места из *Египет*. Така се случило първото ритуално убийство в света. Нарушаването целостта на тялото преди 40-я ден от смъртта, целяло освен физическа гибел, гибел и за душата – осуетяване на възможността тя да отлети от тялото и да се прероди. Затова *Изида*, вярната жена на *Озирис*, силно желаейки да спаси душата на любимия си съпруг, бързо обиколила страната, намерила частите на тялото, съшила ги, приготвила мумията и извършила достойно погребение. /**Плутарх.** За Изида и Озирис, 13, 20/.

Снимка 6. Бог *Хермес* в двуколка надясно. Сребърна декадрахма на тракийското племе Дерони от колективната находка при с. *Величково, Пазарджишко*. V век пр.Хр.

Прототип на *Луцифер* е трако-гръцкият *Хермес* (**сн. 6**), египетският *Тот* (**сн. 7 а, 7 б**), римският *Меркурий*, келтският *Меркурий Луг*. Именно формата *луг* („светлина“), идентична с *лукс* (ср. *Луксор*) и оттам с *луц*, ни отвежда към *Луцифер* (“Правещият светлина“; има се предвид „Който отваря ума за знанието“, „Просветителя“).

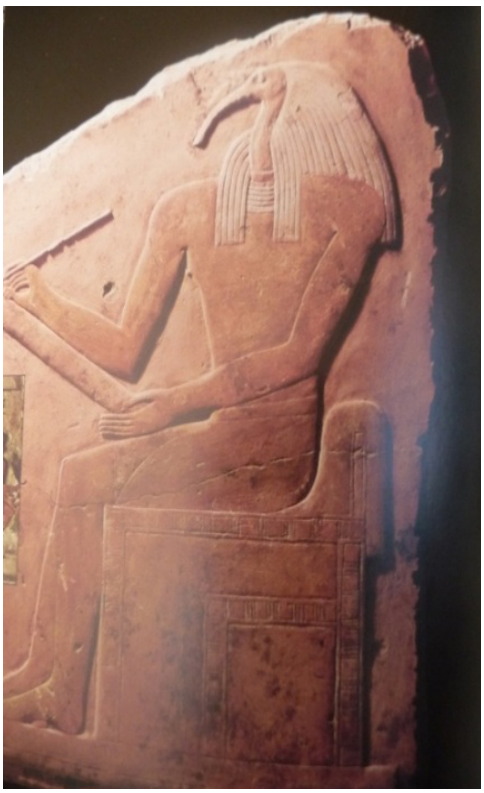

Снимка 7 а. Барелеф на бог *Тот*, представен с глава на *ибис*, отдаден на научни и книжовни занимания /История на света в 20 тома. Т.I. Прев. от англ. Вл. Германов. Абагар холдинг – София, Тайм лайф – Амстердам, 1994, с. 66/.

Снимка 7 б. Барелеф на *Тот* в тяло на човек и с глава на *ибис*, увенчана с рога, на които е поставен слънчевия кръг. Ученият на боговете записва върху *рабош* архитектурно-строителни сметки.

След епохата на титаните, в ерата на боговете, египетският *Тот* поел тежкото дело на маг на *знанието*. Различни източници приписват на *Хермес/Тот* авторството на 42 книги, назовани от него с общото заглавие „Душата на Ра“. Християнският апологет и неоплатоник Климент Александрийски (~150~215 г.) твърдял, че свещенослужителите в *Египет* са ползвали 48 канонични за *Слънчевия култ* книги: 36 по религия и философия, 6 книги по медицина, 2 книги с музика и химия, 4 книги за звездите (вероятно синтез между астрономия и астрология).

Възможно ли е *Хермес* да бъде *Луцифер*? В гностическите апокрифи *Луцифер* стои до трона на *Бога*, но нима в трако-гръцките митове бързоногият *Хермес* (**сн. 8**), обут в крилати сандали, не е вестоносец на *Зевс*?

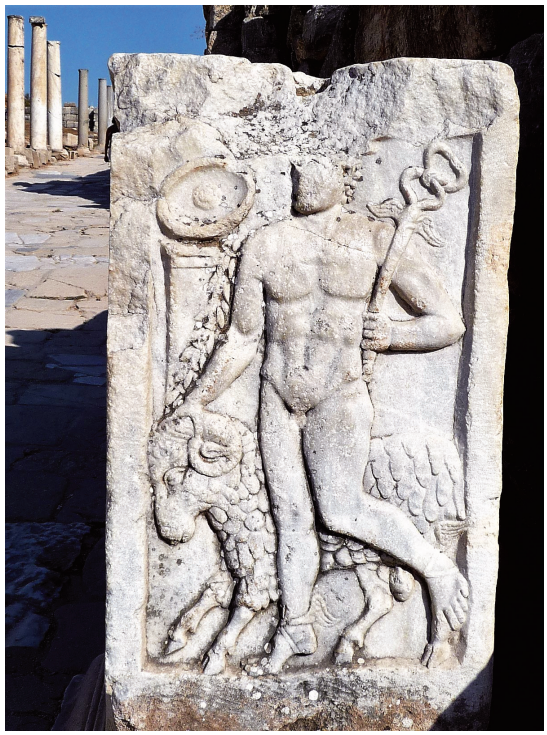

Снимка 8. Стела, изправена на главната улица на античния град *Ефес*, с изображение на *Хермес*: богът е гол, на краката си носи *крилати* сандали, а в лявата си ръка – *кадуцей*. Дясната си ръка е положил върху главата на *овен* – ипостаза на баща му *Зевс-Амон*. Върху колона пред *Хермес* е поставен знакът „кръг с точка“ на дедите му *Атон-Ра* или Тан-Ра (Уран-Кронос). Фото автора.

Според Диодор, *Хермес/Тот* служел като главен съветник и писар на *Дионис/Хор*:

„От всички той [*Озирис*, т.е. *Хор* – б.а.] най-много почитал Хермес, който бил надарен с отличаващи се способности по отношение на откриването на неща, които да са от полза за обществения живот.

Тъкмо от него [от *Хермес/Тот* – б.а.] **общият език бил направен членоразделен и много от безименните неща получили названия, били открити буквите и били определени почестите и жертвите на боговете; той пръв обърнал внимание на подредбата на звездите и на природата и хармонията на звуците; той изобретил училищата по борба** [палестрите – б. В.Й.] **и се погрижил за ритмичното движение на човешкото тяло и подобаващото му развитие** [к. В.Й.]. Направил лира с три струни, подражавайки на трите сезона на годината, и извличал три тона: остър, тежък и среден, острия от лятото, тежкия от зимата, а средния от пролетта. Научил и елините да изразяват словесно мислите си, поради което те го нарекли Хермес. Изобщо Озирис [т.е. *Хор* – б.а.] го взел за свещен писар, съобщавал му всичко и изключително много се съветвал с него. Той също бил открил маслината, а не Атина, както твърдят гърците.“ /**Диодор.** Историческа библиотека, I, 15, 16/.

Всъщност името *Хермес/Ермес* не е измислено от елините, както твърди Диодор. То е сътворено от родителите на бога – Зевс и Мая – и крие в себе си дълбока тайна. Ще опитаме да я разгадаем, като потърсим значението на корена *ерм* в производните от него думи и названия.

Една група думи в старогръцкия език е свързана с понятието *тайна*: ερμητικος (*ермитикос*) – „херметичен“; ερμηνεια (*ерминея*) – „обяснение“; ερμηνευτης (*ерминевтис*) – „тълкувател“. Други думи, с добавени префикси *sp* и *t/d* са: σπερμα (*сперма*) – „мъжко семе“; θερμοτητα/θερμοτης (*термотита/термотис*) – „топлина“; δερμα (*дерма*) – „кожа“.

В латинския език, освен думата *hermae* (*херма*) – стълб, увенчан с главата на *Хермес/Меркурий*, – има група думи със значенията *граница*, *предел*: *Terminus* – *Термин*, бог на границите; *Terminalia* – празник на бог*Термин* (23-ти февруари); *terminus* – „граничен камък“, „граница“, „предел“; *terminatio* – „поставяне на граници“. Можем да споменем и снежнобялото животно от семейство порови *Хермелин* (*Mustela Erminea*), думите *ферма*, *фермент*; топонимите *Хермопол*, *Палермо*, *Перм*; хидронимите *Hermus* – *Херм*, река в древна *Лидия* и *Jerma* (*Ерма*) – приток на река *Нишава* в *Сърбия*.

В „Именника на българските канове“ (VII век), между българските благороднически (боилски) родове Дуло, Угаин, Вокил и др., е споменат и родът *Ерми*. В един от надписите на кан Омуртаг този род е именуван *Ермиар*.

Според нас името *Ерм*(*ес*) на бога е съставено чрез разместване (метатеза) на звуците/буквите на свещената дума *Мер*. *Мер/Меру/Мерика*, с тайно значение „Утробата“ или „Майката“, било едно от названията на *Голямата пирамида* в древен *Египет*, както и на цялата страна. Отражение на този древен хороним е по-късният хороним *Меройски Куш* – държава на територията на днешен *Судан* през IX-IV век пр.Хр. Впрочем *куш* или *кош* също е един от синонимите със значение „утроба“.

Коментираните понятия носят идеята не за физическо, *а за духовно раждане* – раждане или освобождаване на душите от телата на починалите богове, по-късно фараони. Вярвали са, че душите напускат телата и излитат към небесните си селения (*Дуат*) през върха (вулвата) на пирамидата. Затова тя е смятана за мистично място; вътре в нея се случвали тайнства, невидими и непонятни за разума. В пирамидата, освен погребенията, били извършвани и посвещенията на престолонаследниците, преди възцаряването им.

Вероятно младият бог е получил името си *Ерм*(*ес*) когато е достигнал зряла възраст, при ритуала на посвещението му в пирамидата *Мер*. *Целта на това посветително име е да заплоди юношата с особена духовна способност – да управлява и манипулира привичното на живата и неживата материя свойство за преобразуване*, *преминаване в различни качества и състояния*. Защото именно такова е значението на звукосъчетанието *ерм*. И действително *Хермес/Тот* посветил живота си на изследване и систематизиране на научното знание, посредством което духът да овладее материалната среда, за благото на божественото и човешкото общество.

В диалога „Федър“ на Платон философът Сократ разказва стар мит за египетския бог *Тойт* (*Тот*), който „пръв изобретил числото, смятането, геометрията, астрономията, заедно с тях играта на шашки и на кости, а също и писме-

ността“. *Тойт* показал своите открития на царя на *Египет Тамуз* (в случая става дума за *Хор*), „управляващ във великия град на горната област, който гърците наричат египетска Тива, а неговия бог – Амон“, и му предложил божественото знание да бъде освободено от свещеното табу на херметизма и предадено на хората:

„Изкуството [писмото – б.а.], о царю, ще направи египтяните по-мъдри и по-паметливи, защото е намерено средството за разума и паметта.“

Но цар Тамуз (т.е. *Хор*), настроен скептично за възможностите на младата и неузряла още човешка раса, отговорил по следния разумен начин:

„О, изкусни Тойт, **един умее, и то е изкуство, да ражда от светлина; друг да прецени каква вреда и полза то ще донесе на тези, които ще го използват. Затова сега ти, като баща на буквите, от любов казваш обратното на това, което те ще предизвикат** [к.В.Й.]. Защото това откритие ще влее, заради занемаряването на паметта, много повече забрава в учените души, тъй като в доверието си към писмеността те ще могат да си спомнят само с помощта на чужди знаци, но не обаче вътрешно в самите себе си или непосредствено. Ти следователно не си открил средство за паметта, а за спомнянето.“ **/Платон**. Федър. – В: **http://www.gumer.info/bogoslovBuks/Philos/Platon/fedr.php** /.

С други думи царят не приел предложението на своя писар и книжовник, защото такова средство, използвано за припомняне, по-скоро би разпуснало паметта и мисленето, и би довело до обедняване на вътрешния духовен свят. Информираността на такъв човек, дори ако допринесе за външната му промяна да изглежда по-умен, едва ли ще го направи по-полезен, а това е всъщност нейната роля. Прозорливият цар премълчал за по-голямата опасност, че знанието в ръцете на неизградения морално човек може да бъде опасно за всички.

Смятаме, че в Сократовия мит *Тот* разговаря не с *Тамуз* (живял няколко поколения по-късно), а със своя полубрат, владетеля *Хор*.

Възможно ли е *спорът за предоставяне херметичното слово на хората* да е предизвикал разрив и конфликт между близките сратници *Хор* и *Тот*, т.е. между *Бог* и *Луцифер*, за който конфликт се споменава в Стария завет /Исая, 14: 12/?

Може би предпоставката за този спор се крие в самия произход на *Хермес/Тот*? По линия на баща си *Зевс* той принадлежал към клана на *Кронос*, но по линия на майка си *Мая Атлантида* – към клана на *Океан-Атлант*. Цивилизацията *Атлантида* била световна морско-търговска империя; там парите и материалното богатство давали авторитет и власт. Такова развитие било възможно само след сваляне на култовото табу над *знанието*, неговото изваждане от храмовете и освобождаване от опеката на жреческото съсловие. Така че *Хермес*, бидейки наполовина атлант, е имал примера на атлантската наука, а може би е ползвал нейни достижения, за да настоява пред *Хор знанието* да се даде на хората.

Освен това, като син на *Мая* и внук на *Атлант*, *Хермес/Тот* е свързан кръвно с клана на *Япет*, тъй като *Атлант*, *Прометей*, *Менетей* и *Епименетей* били синове на титана *Япет* и океанидата *Климена*. А *Япет* (месопотамския *Енки*), *Прометей* и *Епименетей* не само създали чрез генетичен експеримент човешката раса, но ѝ предоставили част от божествените постижения, в това число – *херметичното слово*.

Ако *Хермес/Тот* се е съюзил с *Прометей* и неговият брат *Епименетей*, за да подобрят несретното тежко битие на първите хора, като ги научат да ползват огъня, писмото и другите божествени благини, той *несъмнено е донесъл светлина на хората, за да го нарекат Луцифер*. С това присъединяване към *Прометей* и другите врагове на *Зевс* и *Хор* обаче, *Луг/Луцифер* (*Хермес/Тот*) се е самоотлъчил от своя *Бог* (*Зевс-Хор*).

В мита за *Пандора* се казва как *Зевс* дарил на *Епименетей Пандора*, човешка жена направена от кал и вода. В дома на мъжа й имало съд, захлупен с тежък капак, под който били скрити ужасни сили и тя не бивало да го отваря в никакъв случай /**Н.Кун.** Старогръцки митове и легенди. С., 1967, с. 93, 94/. Да допуснем, че този съд е бил специален сандък за съхранение на книгите на *Хермес/Тот* – систематизираното от него *божествено знание*, предназначено за хората, но тайно, без съгласието на Зевс/Амон и Дионис/Хор. *Знанието* е прекрасно, когато се използва за добро от морално изградени личности. Но попадне ли в ръцете на неподготвени хора, то става извънредно опасно; мощта на знанието, въплътена в оръжия, болести, опиати и аморални социални дейности, би повела обществото към самоунищожение.

Хермес/Тот, наричан още *Меркурий Луг* (*Луцифер*), е дал с много любов на хората своята наука и изобретения, постигнати с огромен труд може би за цели две или три столетия. Ала Бог (Зевс-Хор) в крайна сметка се оказал прав. Тогавашните хора не били дорасли и достойни за *великото знание*. Любопитната *Пандора* неволно обърка живота им с невъобразимите проблеми на ускореното чрез знанието развитие, на които днес и ние, техните потомци, сме свидетели и от които страда светът.

И все пак, каква е съдбата на *Хермесовите книги*, изработени от *златни ламини* и защо тези благородни творения не са запазени, за да придобием чрез тях с трепетно вълнение съпричастност към знанията на божествената раса?

Когато *Зевс* приковал *Прометей* на планината *Кавказ*, заради провинението му че дал на хората *огъня*, братята му *Менетей* и *Епименетей* се спасили в царството на *Хадес – Долната земя*, т.е. *Северен Египет*. В този мит *огънят* е алегория, подобно на *светлината* в името на *Луцифер*, зад която именно се крие *херметичното знание*. По-горе обърнахме внимание на обстоятелството, че *Хермес/Тот* (*Луцифер*), *Прометей*, *Епименетей* и *Менетей* са закриляли заедно младата и несъвършена човешка популация, тъй като тогава божественото общество се колебаело дали да не прекрати нейното съществуване.

Пандора, ставайки жена на *Епименетей*, отишла да живее при него в *Египет*. Значи там е било местонахождението на забранения съд – сандъкът, който не трябвало да се отваря. Освен тежкия капак, той бил съоръжен и с друга магическа защита, която не позволявала достъпа на непосветени до свещените книги на *Хермес/Тот*. Когато отминала епохата на *Хермес*, *Епименетей* и *Пандора*, жреците навярно са прибрали този специален сандък в храма на *Птах* в *Мемфис*, за да ползват *знанието* в своите култови практики.

Няколко хилядолетия по-късно се случили събитията, свързани с „Изхода“ на евреите:

„Около среднощ Господ порази всички първородни в Египетската земя, от първородния син на фараона, който седеше на престола си, до първородния

син на пленника, който беше в тъмница, и всичко първородно у добитъка. И стана фараонът през нощта, той и всичките му служители, и цял Египет; и дигна се голям писък по (цялата земя на) Египет, защото не остана къща, дето да нямаше мъртвец. Тогава повика (фараонът) Мойсея и Аарона през нощта и им каза: станете, излезте изсред народа ми, както вие, тъй и синовете Израилеви, … вземете и дребния и едрия си добитък … И египтяните нудеха народа [еврейския народ – б. В.Й.], за да го изкарат по скоро от земята си; защото казваха: всички ще измрем.“ /**Изход**, 12: 29-33/.

„И синовете Израилеви сториха според Мойсеевата дума и поискаха от египтяните сребърни и златни вещи и дрехи. А Господ показа милост към народа (Си) пред очите на египтяните: и те му даваха …“ /**Изход**, 12: 35-36/.

След направените магии – превръщане на речните води в кръв, нашествие на жаби, нашествие на мухи, мор по добитъка, градушка и наводнение, нашествие на скакалци и накрая смърт на първородните деца /**Изход**, гл. 7-12/, – египтяните започнали да дават мило и драго, дори най-ценните си неща, само и само да се оттърват от еврейските жреци, заедно с цялото еврейско племе, за да напусне то египетската земя.

Смятаме, че в нощта на страх и паника, *Мойсей* не се посвенил да вземе от храма най-ценния артефакт на *Египет – сандъка с книгите*, *завещани от Хермес/Тот* (*Луцифер*) *за просвещението на хората*, т.е. *кивота със златните скрижали на завета*, дадени уж от безименния, тайнствен и невидим юдейски бог: „лицето Ми не можеш видя, защото не може човек да Ме види и да остане жив“ /**Изход**, 33:20/.

Според нас от една страна *съдът на Пандора* (идентичен със *сандъка на Хермес*), а от друга – *юдейския кивот* – са един и същ предмет, описан в две различни версии: мита за Пандора, разкриващ събития от IX-то хилядолетие пр.Хр., и втора книга „Изход“ от „Петокнижието“ на Мойсей от XIII век пр.Хр.

Въпреки че в глава 25-та на „Изход“ са описани наставленията на юдейския господ към *Мойсей* за изработване ковчег/кивот, в който да се пази „откровението, което Аз ще ти дам“. Ковчегът трябвало да се изработи от дърво и да се обкове със злато, да бъде покрит с тежък златен капак, представляващ очистилище, на което да се поставят един срещу друг два херувима с разперени криле, изковани от злато. „Там, над очистилището, между двата херувима, които са над ковчега на откровението, Аз ще ти се явявам и ще говоря с тебе за всичко, каквото ще заповядам чрез тебе на Израилевите синове.“ /**Изход**, 25: 10-22/. А в глава 37-ма се разказва накратко за самото изработване на кивота.

Мойсей изкачил *Синайската планина*, за да получи от своя господ закон и заповеди, както и относно подготвянето на скиния (шатра) и ритуални предмети за упражняване религиозния култ на новия юдейски бог. Обаче срещата и подробните наставления продължили цели 40 денонощия. /**Изход**, гл. 24-31/. Тогава народът решил, че *Мойсей* няма да се върне и поискал от брат му *Аарон*: „направи ни бог, който да върви пред нас“. Събрали златните бижута на жените (всъщност *взели от кивота златните скрижали на Тот*), *изляли от златото телец* и извикали: „Ето, Израилю, твоя бог, който те изведе от Египетската земя!“ Връщайки се от планината, *Мойсей*, разгневен, хвърлил в празничния

огън златния телец, остатъците стрил на прах, изсипал го във вода, която наредил на съгрешилите да изпият. /**Изход**, 32: 1-9; 19-20/.

Не е ли „изпиването“ на златния телец ритуално действие, разкриващо отчаянието на вожда-жрец *Мойсей* заради провала на неговия план: еврейският народ да се обогати със знанието, съдържащо се в *златните скрижали*, да го приеме в себе си? Ако телецът бе излят от женски бижута, както се твърди в „Изход“, едва ли Мойсей би приложил това странно наказание върху неверните си съплеменници.

Каква ирония! *Знанието на Хермес/Тот*, записано на *златни ламини*, се превърнало в прах, защото в онзи исторически момент хората не са имали нужда от него. Не са се борели за *духовност* и *истина*, а за обикновено битово съществуване. Макар че *Мойсей* се опитал да възстанови *божествения закон* или *откровение* върху *каменни скрижали*, написани уж с „Божия пръст“ /**Изход**, 31:18; 34:1-5/.

Налице са легендарни данни за съдържанието на *кивота на завета* след около три века, когато той бил скрит в подземието на новопостроения храм на юдейския цар Соломон в *Йерусалим* (средата на X век пр.Хр.). Освен каменните скрижали, жезъла на Аарон, скъпоценните камъни и перли, в него лежали *77 златни таблички*, *покрити с текст*. Сведението е записано на иврит в „Трактат за корабите“, поместен в книгата „Emek Halachah“, отпечатана в Амстердам, Холандия, през 1648 г. Споменатите златни таблички произхождали уж от *Едемската градина*, но може би всъщност са останки от свещените книги на *Хермес/Тот*.

Нека обобщим казаното за *Луцифер*. Египетските жреци съхранявали благоговейно цели седем хиляди години *съкровеното знание*, събрано през IX-то хилядолетие пр.Хр. от великия *Хермес Трисмегист/Меркурий Луг* (*Луцифер*) в 42 златни книги. Труда на неговия живот, който той дарил с любов на хората, за да прогресира бързо и резултатно човешката раса. Един истински водач-закрилник-просветител на човечеството!

За съжаление, през II-ро хилядолетие пр.Хр., по-точно през XIII век пр. Хр., по време на „Изхода“ на евреите, тези безценни книги били претопени в *златен телец* (божествен идол), който на свой ред се превърнал в прах, за да изчезне *знанието* в небитието на забравата. За нас това деяние е предвестник, уви, на края на човешката цивилизация.

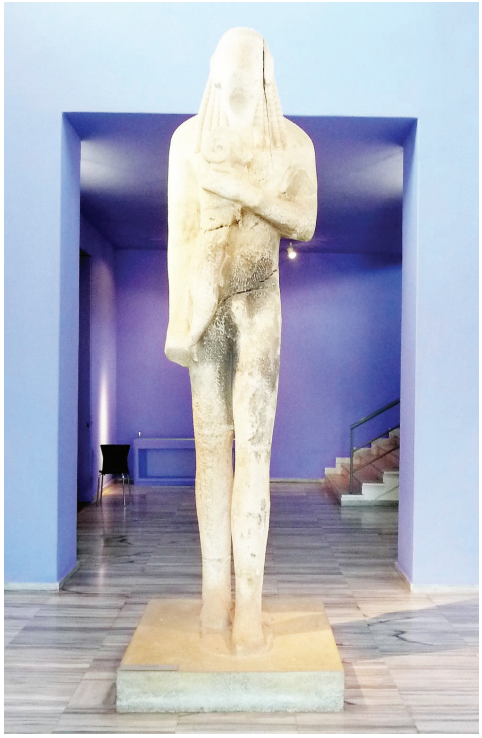

Снимка 9. Статуя на *Дионис/Хор* като буколос (жрец-книжовник). На гърдите си е прегърнал малък *овен* – ипостаза на правнука му *Тасос*. Археологически музей в град *Тасос*, столицата на остров *Тасос*. Фото автора.

Снимка 10. Хор, с маска на сокол, води мъртвец при баща си Озирис в Аменти. Детайл от рисунка в Папируса на Ани, Египет, XVIII век пр.Хр.

Снимка 11. Два релефа на *Митра*, намерени в *Рим*, II-III в. Музей *Лувър, Париж*.

Езическите богове смущавали спокойствието на християнските попове чак до XII в., че и след това. Главният им смутител – *най-почитаният езически бог* тракийският *Дионис* (**сн. 9**), египетският *Хор* (**сн. 10**), римският *Митра* (**сн. 11**) – *бил набеден за антихрист* по две причини: първо, заради преследването в негово име на ранните християни през I-III век от римските езически императори и второ, заради трудното отлъчване през IV-XII век на населението от любимите му *Дионисови* (*кукерски*) *празници*. Рогатият образ на звяра се появил логично от зооморфните превъплъщения на *Дионис/Хор/Серапис* в черния козел *Пан* и петнистия бик *Апис*.

Самото египетско име *Хор/Гор* е анаграма на думата *рог*. В *България* има селища с названия ***Гор**убляне*, ***Пан**чарево* (***Пан**-Царево*), ***Пан**агюрище* (***Пан**-Наг-Ур*), ***Каз**ичане*, ***Рог**озен* и др., в които са намерени ритуални комплекти от благороден метал на тракийски царе-жреци (**сн. 12, 13**).

Снимка 12. Съкровище от *Казичене, Софийско*. Състои се от три съда (златен, глинен и бронзов), поставени един в друг, изпълняващи ролята на погребална урна. Златният е изкован под формата на полусфера и тежи 1050 гр. X-VIII век пр.Хр.

Снимка 13. Съкровище от *Рогозен, Врачанско.* Състои се от 165 сребърни съда: 108 фиали, 54 кани и 3 чаши, с общо тегло 20 кг. Ритуален сервиз на *Трибалската династия*, събиран в периода VI-IV век пр.Хр.

В посочените селища очевидно са действали храмове на *Дионис*, обаче важно е в случая, че *рогът* е божествен символ, запазен дори в топонимията на тези места. Името *Кронос (Κρόνος)* на дядото на *Дионис/Хор*, също е възникнало заради рогатата му ипостаза на бик. *Кронос* означава „Рогатият“ или „Рогът“. Това проличава от латинската форма *cornus* – „рог“, трако-гръцките форми *керас, корнас (κέρας, κόρνας)* – „рог“ и келтското име на този бог Кернунос – „Рогатия“. В *Тракия* и *Елада* младежите били наричани *куроси* (κοῦρος, т.е. *коурос/хоурос*), подразбирай – потомци на божия син *Дионис/Хорос*.

Ще приведем критика на *кукерските празници* в словото «На святые светы явлении господних» на християнския апологет Григорий Богослов (Назиански), архиепископ на *Константинопол* (378-390):

„… Стыжусь выставлять на свет ночные их обряды, и стыдные дела обращать в таинство. Это знают Елевзис и зрители того, что предается молчанию, и действительно достойно молчания. Здесь не Дионис, не бедро раждает недоношенный плод как прежде голова произвела нечто другое [раждането на *Атина* от главата на *Зевс* – б. В.Й.]… **Здесь не оргии Фракиян, от которых, как говорят, ведет начало слово: tothreskeuenen, то есть богослужение; не обряды и таинства Орфея, мудрости которого столько дивились Еллины, что и о лире его выдумали баснь, будто бы она все увлекает своими звуками** [к. В.Й.]; не справедливые истязания, положенный Мифрою для тех, которые решаются приступить к таковым таинствам; не растерзание Озириса (другое бедствие чтимое Египтянами); не несчастные приключения Изиды…“ /**Григорий Богослов**.На святые светы явлении Господних http://azbuka.ru/otechnik/Grigorij_Bogoslov/slovo/39/.

Цитираното слово на Григорий Богослов е ползвано през XII век в *Русия* за целите на християнската антиезическа пропаганда, и по-конкретно при съставянето на «Слово святаго Григория изобретено в толцех о том, какое пьрвое погани суще языци кланяшеся идолом и требы им клали», накратко «Слово Святого Григория об идолах». Съдържа се в *Паисиевия сборник*, открит през 1850 г. Ето как е представен *Дионис* в руския текст:

«Кто беснуется, принося жертвы матери беса богине Афродите, Коруне - Коруна же является матерью антихриста…, рождению проклятой Диомисии из ягодицы [т.е. раждането на *Дионис* от бедрото на *Зевс* – В.Й.]. И недоношенный плод (почитают) и Гермафродита … Тем же богам требу кладут и творят и славяне: вилам, Мокоши-деве, Перуну, Хорсу-Роду и Рожанице…».

В славянския текст майката на *Божия* син носи името *Коруна* („Корова“/„Крава“/ Хатор или „Хоровата [майка]“; **сн. 14**), свързано с *Кор/Хор* – египетското име на божия син (младия бик *Апис*). По-долу тя (*Коруна/Изида*) е назована *Рожаница*, т.е. „Раждащата“ или „Родилката“, а синът ѝ *Хорс – Род*, т.е. «Хор, родения», или «Хор, родилия се».

Защо такова голямо внимание на раждането на *Дионис*, та дори се е стигнало до наричането му *Род*? Т.е. причастието „родения“ се е превърнало в личното име *Род*.

Едно, защото той е синът, когото *Зевс* посочил за свой наследник на върховната власт над света. Второ, защото той се родил седмаче на 21 срещу 22 декември (*Игнажден*) в извънредно трудни зимни условия на високия връх (*Ниса*) в масива *Родопи* (*Пангей*). Бебето било толкова малко и слабо, че дори не можело да суче. Затова византийският и славянският книжовник го определят като „недоношенный плод“; дори споменават, че бил поставен в бедрото (на баща си *Зевс*), версията, която добре познаваме от „Метаморфозите“ на Овидий.

И още един абзац от „Слово Святого Григория об идолах“, в който се вижда, че египетското име *Хор* и славянското име *Род* се отнасят до един и същи бог:

«...проклятого же Осирида рождение. Мать же, рождая его, впала в безумие, и потому его стали почитать как бога… А от тех обычай издревле переняли халдеи и начали требы творить двум своим богам Роду и Рожанице после рождения проклятого и скверного бога их Осирида. О том же Осириде повествует книга лживая и скверная сарацинского жреца их Мохамеда и Бохмита прокля-

того, что он родился через нелепый проход, чего ради его и назвали богом… Оттуда же начали эллины ставить трапезу Роду и Рожаницам, также египтяне, также римляне, также и к славянам дошло: вот и славяне начали ставить трапезу Роду и Рожаницам – ещё до Перуна [*Дий* или *Зевс* – В.Й.], бога их; а прежде того клали требы упырям и Берегиням.»

Снимка 14. *Тиванската триада: Зевс-Амон (Озирис), Кхонсу (Хор) и Мут (Изида/Коруна).* Артефакт от храмовия комплекс в *Карнак, Южен Египет*. Хор носи короната на владетел на света, а *Изида/Коруна* – короната на *Хатор*, свещената крава или майка на божия син-слънце *Хор*. Черният оникс, от който е изработена пластиката, е смятан за камък на пастирите и водачите, закриля от зли сили и магии, и освен това е защитник на родените под знака на Козирога, какъвто именно е бил *Дионис/Хор*.

Осирид значи «Син на Осирис» – подразбира се *Хор Осирид*; подобно на *Кронид* – «Син на Кронос», – в съчетанието *Зевс Кронид*. Формите *Осирид* и *Кронид* могат да се приемат за бащини имена. В цитирания абзац се говори точно за раждането на *Хор Осирид*, който е отъждествен с *Род*, а неговата майка (*Изида*) – с *Рожаница* («Родилката [на Род]»).

Раждането на *Дионис* по *Коледа* се доказва безапелационно от традиционното провеждане на големите всенародни празници на населението в провинциите *Тракия* и *Мизия*, познати в римско и византийско време като *Коледни Календи*. Любимият и най-радостен езически празник е дразнел християнските свещеници чак до 680 г., когато е бил окончателно забранен от *Турланския събор* в *Цариград*. Това решение е поместено в канон 62 на събора:

„Бихме желали да отстраним напълно от обществото на вярващите така наречените Календи... Отхвърляме също така тайнствата [мистериите – б.а.] и танците, които се правят в името на тези, които гърците наричат погрешно богове, от мъже и жени, по някакъв стар обичай, чужд на начина на живот на християните, като забраняваме който и да е мъж да се облича в женски дрехи и жена да наподобява мъж. Да не се поставят нито трагически, нито комически, нито сатирически маски [тук очевидно става дума за култови театрални сцени – б.а.]. **Да не се призовава името на проклетия Дионис...** [к.В.Й.]“ /по **Ив. Венедиков**. Медното гумно на прабългарите. С., 1983, с. 147, 148/.

Определени са и наказания – клириците да се лишават от сана им, а пасомите да се отлъчват от църквата. А това показва, че населението, включително и свещениците, са *изповядвали едновременно Дионисовия и Християнския култ*, което, както споменахме, било разрешено от *Миланския едикт* (313 г.) на Константин Велики, но възпрепятствано от следващите прогръцки императори на *Византия*. Трако-българите обаче съвместявали двете религии без духовни угризения, най-вече защото техните свещенослужители са им разяснявали простата истина, че Християнството е дете на Дионисовата соларно-земна доктрина.

По темата пише анонимен християнски автор от IV в.:

„Причината отците да поставят празника на 25 декември беше, че езичниците имаха обичай да празнуват раждането на Слънцето [бог *Дионис/Хор/Митра* – б.В.Й.] **на 25 декември и на него палеха огньове в знак на веселие. Християните също вземаха участие в тези тържества и веселби** [к.В.Й.]. Затова, когато сановниците на Църквата разбраха, че християните харесват този празник, размислиха и решиха на този ден да се празнува Рождество Христово...“ /по **Ив. Венедиков.** Раждането на боговете. С., 1992, с. 119/.

Друг източник е съставеното в V в. житие на Св. Дазий, християнски мъченик през III в. от гр. *Дуросторум* (дн. *Силистра*):

„В деня на януарските Календи [1 януари – б.Ив.В.] **суетни хора, които следват обичая на езичниците, макар че се наричат християни, правят много големи тържества, като променят външността си и се обличат в лика и образа на дявола. Те се обличат в кози кожи и като променят лицето си** [к. В.Й.], напущат доброто, в което са се преродили [християнството – б.Ив.В.], и се връщат в злото, в което са се родили [езичеството – б.Ив.В.].“ /**пак там**, с. 315, 316/ (**сн. 15**).

Снимка 15. Кукерски маски на базара на *Международния кукерски фестивал „Сурва“* в гр. *Перник* – януари 2011 г. Фото автора.

В случая е важно, че на *Коледните Календи* гражданите на *Тракия* „призовавали името“ на новородения *Дионис* и изразявали радостта си от великото събитие на раждането на бога като танцували маскирани със „сатирически маски“. С други думи те възпроизвеждали апломба на сатирите и вакханките през онази древна *Коледа*, когато *Изида* родила своето бебе и го нарекла *Дионис* (Дио-Ниса, т.е. „Богът от Ниса“).

Впрочем *Турланският събор* не можал да промени религиозното статукво в *Мизия* и *Тракия*, защото в същата 680 г. кан Аспарух преминал р. *Дунав* и основал *Дунавска България*. Промяната, пожелана в решенията на събора, била изпълнена цели два века по-късно, когато е репресивно наложена от българския цар Борис I / Михаил, Кръстителя (852-889; 893).